

Τοποθέτηση της συλλογικότητας για τον ελευθεριακό κομμουνισμό, Libertatia

10^η Συνδιάσκεψη της Αναρχικής Πολιτικής Οργάνωσης – Ομοσπονδία Συλλογικότητων

28-29 Γενάρη 2024

Κατάληψη Λέλας Καραγιάννη 37

Αθήνα

Σ' όλες τις εποχές, πέρα από κάστες και τάξεις, η κοινωνία είχε μια προοδευτική μειοψηφία που τραβάει προς τα μπροστά· μια οπισθοδρομική, αντιδραστική μειοψηφία που τραβάει προς τα πίσω και μια πλειοψηφία που πάει προς τη μια ή προς την άλλη κατεύθυνση, ανάλογα με τις περιστάσεις και τις επιρροές που χρησιμοποιούνται για να την επηρεάσουν και να την κινητοποιήσουν (...). Οι αναρχικοί είμαστε οι κληρονόμοι και οι συνεχιστές της προοδευτικής μειοψηφίας· η επιδίωξη αυτής για μια ευτυχισμένη ανθρωπότητα συμπίπτει μ' αυτό που θέλουμε εμείς (...). Εμείς ενσαρκώνουμε τον πόλο της ελευθερίας, την παραδοσιακή λαχτάρα των μειοψηφιών που παλεύουν πάντοτε για δικαιοσύνη· είμαστε σαν μια σύνοψη, σαν τη σύνθεση διαφόρων ιστορικών προοδευτικών τάσεων, οι οποίες έχουν διαυγαστεί από σφάλματα, από αντιφάσεις κι από ανεπάρκειες.
(ΑΜΠΑΔ ΝΤΕ ΣΑΝΤΙΓΙΑΝ)

Μια τοποθέτηση πάνω στην παρούσα συγκυρία από τη μεριά της ομάδας μας, θεωρούμε ότι θα πρέπει να ξεκινήσει από το ευρύτερο γεωπολιτικό και παγκόσμιο σκηνικό, από τη συνεχή αποκάλυψη της εγκληματικής φύσης του κρατικού-καπιταλιστικού συστήματος, από το ξεσκέπασμα του δολοφονικού του προσώπου. Έχοντας ξεπεράσει -κατά τα φαινόμενα- μια περίοδο υγειονομικής κρίσης, η οποία κατέδειξε τις βασικές προτεραιότητες των από τα πάνω μέσω μιας διαχείρισης που έθετε σε τελευταίο πλάνο την ανθρώπινη ζωή, θα θέλαμε να σταθούμε σε δύο κομβικά σημεία: στη συνεχή προώθηση και αναβάθμιση του πολέμου αφενός και στην ολοένα και μεγαλύτερη συντηρητικοποίηση των χωρών του δυτικού κόσμου αφετέρου.

Στο πρώτο σημείο, εκτός από τη συνεχιζόμενη πολεμική σύρραξη, η οποία άρχισε μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία κι είχε ως αποτέλεσμα έναν ακόμα πόλεμο -μεγάλης κλίμακας αυτή τη φορά- σε ευρωπαϊκό έδαφος κατά τις τελευταίες τρεις δεκαετίες, υπήρξε και η έναρξη ενός νέου πολέμου ανάμεσα στο Ισραήλ και στις δυνάμεις της παλαιστινιακής Αντίστασης, μετά τη ξαφνική εισβολή από την πλευρά της Χαμάς σε ισραηλινό έδαφος τον περασμένο Οκτώβρη. Οι συνέπειες του πολέμου είναι ήδη ιδιαίτερα επαχθείς για τον παλαιστινιακό λαό, που μετρά ήδη δεκάδες χιλιάδες νεκρούς (ανάμεσα στους οποίους βρίσκεται ένας δυσανάλογος αριθμός από παιδιά), βίαιους εκτοπισμούς, απώλεια βασικών υγειονομικών και τροφοδοτικών δομών, ενώ αποτελεί έναν πληθυσμό στο λυκόφως των τόσο διακηρυγμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με τη ζωή του να απαξιώνεται και να μπορεί να αφαιρεθεί ανά πάσα στιγμή, ζώντας εδώ και δεκαετίες στο σκληρότερο καθεστώς απαρτχάιντ του πιο ρατσιστικού Κράτους του πλανήτη.

Σε δεύτερο σημείο, θα θέλαμε να αναδείξουμε τη συνεχιζόμενη συντηρητικοποίηση του μεγαλύτερου κομματιού του δυτικού κόσμου, κάτι που δεν σηματοδοτεί προφανώς μια μονόπλευρη κατάσταση. Δεν ξέρουμε αν βρισκόμαστε σ' ένα καθεστώς μετάβασης από τη Νεωτερικότητα και τις αξίες της, παρατηρούμε όμως ότι βλέπουμε να αναδεικνύεται μια μονόπλευρη κρατική-

νεοφιλελεύθερη διαχείριση, η οποία παρουσιάζεται ως μοναδική λύση (και σίγουρα δεν αναφερόμαστε μόνο στην Ελλάδα), με ολομέτωπη επίθεση στα κεκτημένα δικαιώματα του περασμένου αιώνα (ακόμα και σε Κράτη-προπύργια των δικαιωμάτων) και με μια συγκεκριμένη θανατοπολιτική ενάντια στα φτωχά κι ευάλωτα κοινωνικά στρώματα. Η διαχείριση αυτή συνοδεύεται από μια συγκεκριμένη κυρίαρχη ιδεολογία με χαρακτηριστικά της μια υποκριτική επίκληση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσω του αφηγήματος της πολιτικής ορθότητας, την αποπολιτικοποίηση, την προληπτική καταστολή των πιθανών αντιστάσεων και τον ολοένα και μεγαλύτερο έλεγχο του πληθυσμού, φανερώνοντας εντέλει έναν λανθάνων ολοκληρωτικό χαρακτήρα, ο οποίος γίνεται συνεχώς όλο και πιο ορατός.

Βασικό της στοιχείο, ωστόσο, σε πολιτικό επίπεδο είναι ο προσδιορισμός πληθυσμών των οποίων η ζωή δεν έχει καμιά αξία για την κρατική διαχείριση και μια συνεχής άσκηση θανατοπολιτικής. Μπορεί σε περασμένες ιστορικές περιόδους ο θάνατος να ήταν ορατός για την κοινή γνώμη, σήμερα όμως παρουσιάζεται καμουφλαρισμένος, γιατί, πόσοι εντέλει αντιλαμβάνονται τον αριθμό των μεταναστών που πνίγονται και δολοφονούνται στα υδάτινα και χερσαία σύνορα της Ευρώπης, πόσοι δίνουν σημασία για τις περιθωριοποιημένες κοινότητες που σκοτώνονται από τους διάφορους ένστολους δολοφόνους, πόσοι συνειδητοποιούν όντως ότι ο κοινωνικός κανιβαλισμός κι η επακόλουθη αποκτήνωση, η συντηρητικοποίηση κι ο εκφασισμός μαζί με την αναβάθμιση του πολέμου και της εθνικιστικής απειλής μπορούν να δημιουργήσουν ένα εκρηκτικό μείγμα για το μέλλον; Ένα μείγμα θανάτου που θα έχει ακόμα πιο καταστροφικές συνέπειες για τους καταπιεσμένους και τους εκμεταλλευόμενους.

Σε καθαρά εγχώριο επίπεδο, έχει γίνει πολύ σωστά η ανάγνωση από διάφορες δυνάμεις του οργανωμένου αναρχικού κινήματος ότι έχουμε περάσει στο τέλος της Μεταπολίτευσης και διανύουμε μια διευρυμένη περίοδο κρίσης κατά την οποία έχει δοκιμαστεί η κρατική διαχείριση απ' όλο το φάσμα του θεσμικού πολιτικού τόξου. Κύρια χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης περιόδου είναι η μεγαλύτερη πρόσδεση της χώρας στο ευρωατλαντικό άρμα και η μεγαλύτερη εμπλοκή της σε περιφερειακές πολεμικές συγκρούσεις -με ό,τι μπορεί να συνεπάγεται κάτι τέτοιο-, η σταθερή και ακλόνητη επιλογή του κεφαλαίου προς μια συγκεκριμένη κρατική διαχείριση και προς τη μονόπλευρη ανάπτυξη ενός καπιταλιστικού μοντέλου που προσανατολίζεται στον τουρισμό και σε κλάδους που συνδέονται μ' αυτόν, η προληπτική και συνεχής καταστολή κάθε ενδεχόμενου και πραγματικού πεδίου αντίστασης και αγώνα. Οι συνθήκες ζωής συνεχώς επιδεινώνονται για τα φτωχά και καταπιεσμένα κοινωνικά στρώματα, ενώ αναπτύσσεται μια αντίστοιχη συνθήκη εξαθλίωσης της κοινωνικής βάσης, η οποία πρέπει να απαντηθεί με αντίσταση, αγώνα και συλλογικές δομές αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας. Σε ιδεολογικό επίπεδο, η περίοδος αυτή φαίνεται να κατασταλάζει στην εδραίωση ενός αδιαμφισβήτητου νεοφιλελεύθερου δόγματος ακροδεξιάς απόχρωσης, το οποίο εγκαθιδρύει ένα μοντέλο ακραίου ατομικισμού που στηρίζεται στην αποσάθρωση κάθε συλλογικής κοινωνικής δομής, την αποπολιτικοποίηση, το ξόρκισμα κάθε χειραφετητικού σχεδίου. Το τελευταίο στοιχείο μάλιστα εισέρχεται και σ' ένα κινηματικό πεδίο μέσω διάφορων νεοφιλελεύθερων αφηγημάτων που έχουν διαδοθεί σε ανησυχητικό βαθμό στο εσωτερικό του κινήματος, κάτι που δείχνει ότι η καταστολή δεν επιδίδεται μόνο σ' ένα φυσικό πλαίσιο, αλλά μπορεί να βρει κάλλιστα τρόπους ενσωμάτωσης και να λειτουργήσει διασπαστικά στις γραμμές των καταπιεσμένων.

Αναφερόμενοι συγκεκριμένα στη θανατοπολιτική του ελληνικού Κράτους, νομίζουμε ότι τα τρία κύρια γεγονότα που θα μπορούσαν να αναφερθούν (ανάμεσα σε πάρα πολλά άλλα) είναι το έγκλημα των Τεμπών, το ναυάγιο της Πύλου και οι πλημμύρες στη Θεσσαλία. Και τα τρία είναι ενδεικτικά μιας ευρύτερης κατάστασης. Το πρώτο δείχνει με ξεκάθαρο τρόπο τις προτεραιότητες ενός εγκληματικού συστήματος, το οποίο τοποθετεί το κέρδος πάνω από την ανθρώπινη ζωή, κάτι που φαίνεται

ξεκάθαρα και από τα όσα συνέβησαν και συμβαίνουν μετά το δυστύχημα, ενώ το δεύτερο ξεσκεπάζει το προσώπιο του ανθρωπισμού της Ευρώπης-φρούριο και δείχνει το πώς υποβαθμίζεται η αξία των ζωών των απανταχού καταπιεσμένων, ανθρώπων που τρέχουν να ξεφύγουν από τις ακραίες συνέπειες ενός βαθιά απάνθρωπου παγκόσμιου συστήματος. Το τρίτο, τέλος, αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα της υποκρισίας των εξουσιαστών, οι οποίοι αφού έχουν κατασπαταλήσει όλα τα κρατικά κονδύλια, έχουν μοιράσει εργολαβίες σε φίλους, γνωστούς και κομματικούς συνοδοιπόρους, αφήνουν έκθετες ολόκληρες περιοχές στο έλεος των φυσικών φαινομένων. Σε όλα αυτά φυσικά, μπορούν να προστεθούν οι σταθερές –πλέον- δολοφονίες Ρομά από πιστολέρο των δυνάμεων της αστυνομίας, οι κατασταλτικές επιχειρήσεις εναντίον κατελιημένων χώρων αγώνα αλλά και η έξαρση της βίας ενάντια στις γυναίκες και των γυναικοκτονιών ή η ένταση της ενδοπροληταριακής βίας.

Μέσα στο συγκεκριμένο πλαίσιο, το ελληνικό Κράτος και κεφάλαιο έχουν εισέλθει εδώ και μια δεκαετία και πλέον σε μια περίοδο συνολικών αναδιαρθρώσεων που ενισχύουν τη θέση τους απέναντι στην κοινωνική βάση και εμβαθύνουν τους όρους εκμετάλλευσης κι εξαθλίωσης σε όλα τα πεδία. Χαρακτηριστικά παραδείγματα το τελευταίο διάστημα είναι το νέο αντεργατικό νομοσχέδιο που έρχεται να θεσμοθετήσει τη συνεχιζόμενη επίθεση του κεφαλαίου απέναντι στην πλειοψηφία των εργαζόμενων, η αναθεώρηση του άρθρου 16 που επιχειρεί να επικυρώσει την ιδιωτικοποίηση των πανεπιστημίων και τη μεγαλύτερη σύνδεσή τους με την αγορά και τέλος, η αναθεώρηση του ποινικού κώδικα, η οποία στοχεύει στην ενεργοποίηση ενός ακόμα κατασταλτικού εργαλείου που θα εντείνει την καταστολή τόσο προς το κοινωνικό σώμα όσο και προς τις επιμέρους αντιστάσεις. Οι επιθέσεις αυτές δεν πρέπει να μείνουν αναπάντητες, ενώ ήδη βλέπουμε την εν εξελίξει δυναμική ενός αναδυόμενου φοιτητικού κινήματος.

Αρκετές φορές έχουμε καταπιαστεί με τα ζητήματα της σύνδεσης των αγώνων και της αντιμετώπισης της καταστολής. Θα αναφερθούμε εδώ ενδεικτικά στο παράδειγμα των καταλήψεων, καθώς το θεωρούμε ενδεικτικό ως προς την άντληση χρήσιμων πολιτικών συμπερασμάτων. Είδαμε τους τελευταίους μήνες ότι απέναντι σε μια γενικευμένη ηττοπάθεια και σε μια ρητορική που θεωρεί τους κατελιημένους χώρους αγώνα ως κάτι παρωχημένο και ξεπερασμένο, υπήρξε μια σειρά ανακαταλήψεων, οι οποίες δίνουν την καλύτερη απάντηση τόσο απέναντι στις κατασταλτικές επιχειρήσεις του Κράτους όσο και σε μια γενικευμένη θεωρητική οπισθοχώρηση από τα κεκτημένα μας. Είδαμε ότι η υπεράσπιση με συγκεκριμένους όρους μπορεί να δημιουργήσει ρήγματα και να κερδίσει έδαφος για το ευρύτερο κίνημα, προωθώντας τον ίδιο τον αγώνα, ακόμα κι από διαφορετικές αφετηρίες. Ωστόσο, μόνο η περαιτέρω οργάνωση είναι αυτή που θα μπορέσει να δημιουργήσει ένα σταθερό μέτωπο σύγκρουσης με Κράτος και κεφάλαιο και να προωθήσει τα αναρχικά ιδεώδη από μια ρητορική έκφραση σε σταθερή άσκηση πολιτικής.

Κι εδώ τονίζουμε ξανά τον σημαντικό χαρακτήρα που έχει επί τούτω το οργανωτικό σχήμα που συμμετέχουμε, η ΑΠΟ, βλέποντας αναδρομικά και τη σημαντική συνεισφορά που έχει σε μια σειρά αγώνων, με κύρια χαρακτηριστικά παραδείγματα την οργάνωση των αναρχικών δυνάμεων στους πανεπιστημιακούς χώρους και τον αγώνα ενάντια στην πατριαρχία. Θεωρούμε ότι είναι ζωτικής σημασίας η περαιτέρω οργάνωσή μας σε ταξικό επίπεδο αλλά και η εμβάθυνση των οργανωτικών προοπτικών σε άλλα πεδία, όπως είναι οι κατελιημένες δομές αγώνα ή οι δομές αλληλοβοήθειας και αλληλεγγύης.

Απέναντι στην εξατομίκευση, την ιδιώτευση, την αποπολιτικοποίηση, την αποστράτευση και την ηττοπάθεια, είναι κρίσιμο να υπάρξει μια περαιτέρω θεωρητική και πρακτική προώθηση του αναρχικού κινήματος, στηριζόμενοι φυσικά στις βάσεις που ήδη έχουμε θέσει. Έχουν γίνει τρομερά βήματα τα τελευταία χρόνια κι αυτό ακριβώς πρέπει να συνεχίσουμε να κάνουμε, εντοπίζοντας κι

αντιμετωπίζοντας τις αδυναμίες μας, τα κενά μας, κάνοντας την αυτοκριτική μας, βελτιώνοντας τα εργαλεία και τα μέσα μας. Για μας, η οργάνωση δεν είναι μια ρητορική διακήρυξη αλλά βιωμένη πραγματικότητα κι αυτό ακριβώς είναι που θέλουμε να συνεχίσουμε να κάνουμε, ανοίγοντας συνεχώς νέα πεδία πρόσβασης και προσέγγισης για τον κόσμο του αγώνα, τα οποία θα είναι όλα οργανικά συνδεδεμένα μεταξύ τους. Για να χωρέσουμε πολλούς κόσμους στον καινούριο που κουβαλάμε μέσα μας, για να προωθήσουμε την επαναστατική προοπτική, για να αγωνιστούμε για την αναρχία και τον ελευθεριακό κομμουνισμό.

Libertatia, συλλογικότητα για τον ελευθεριακό κομμουνισμό,

27.01.2024